

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIS TEISMAS

SPRENDIMAS

DĖL ATISISAKYMO NAGRINĖTI PRAŠYMĄ NR. 1A-220/2020

2021 m. balandžio 8 d. Nr. KT54-A-S51/2021

Vilnius

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, susidedantis iš Konstitucinio Teismo teisėjų Elvyros Baltutytės, Gintaro Godos, Vytauto Greičiaus, Danutės Jočienės, Giedrės Lastauskienės, Algio Norkūno, Daivos Petrylaitės, Janinos Stripeikienės, Dainiaus Žalimo,

sekretoriaujant Vaivai Matuizaitei,

Konstitucinio Teismo tvarkomajame posėdyje apsvarstė pareiškėjo [duomenys neskelbiami] prašymą Nr. 1A-220/2020.

Konstitucinis Teismas

nustatė:

1. Pareiškėjas prašo pripažinti, kad Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23, 30 straipsniams prieštarauja Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo (2016 m. birželio 30 d. redakcija) 64 straipsnio 1, 10 dalys, 74 straipsnio 1 dalies 1 punktas.

2. Pareiškėjas savo konstitucinių teisių pažeidimą sieja su Lietuvos banko valdybos 2018 m. vasario 13 d. nutarimu (toliau – Lietuvos banko nutarimas), kuriuo nutarta kredito uniją pripažinti nemokia, visam laikui atšaukti jai išduotą kredito unijos licenciją, kreiptis į Kauno apygardos teismą dėl bankroto bylos kredito unijai iškėlimo, ir su kredito unijos laikinojo administratoriaus 2018 m. vasario 5 d. išvada, į kurią atsižvelgiant priimtas Lietuvos banko nutarimas.

Pagal Lietuvos banko pareiškimą Kauno apygardos teismo 2018 m. birželio 8 d. nutartimi, įvertinus minėtą kredito unijos laikinojo administratoriaus išvadą ir kitus byloje esančius duomenis, kredito unijai iškelta bankroto byla. Lietuvos apeliacinis teismas 2018 m. rugsėjo 13 d. nutartimi Kauno apygardos teismo 2018 m. birželio 8 d. nutartį paliko nepakeistą, konstatavęs, kad byloje esančių įrodymų visuma patvirtina, jog egzistuoja Kredito unijų įstatymo (2016 m. birželio 30 d. redakcija) 74 straipsnyje nustatytos sąlygos pripažinti kredito uniją nemokia, todėl pirmosios instancijos teismo nutartis iškelti kredito unijai bankroto bylą yra teisėta ir pagrįsta.

Vilniaus apygardos administracinio teismo 2018 m. gruodžio 6 d. sprendimu pareiškėjo kartu su kitais kredito unijos nariais pateiktas skundas dėl Lietuvos banko nutarimo panaikinimo ir turtinės žalos priteisimo atmestas, konstatavus, kad nagrinėjamoje administracinėje byloje nėra pagrindo nesutikti ir iš naujo vertinti aplinkybes, kurios nurodytos prejudicinę galią turinčiame teismo procesiniame sprendime dėl bankroto bylos iškelimo civilinėje byloje, todėl nėra pagrindo išvadai, kad Lietuvos bankas atliko neteisėtus veiksmus. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2020 m. rugpjūčio 5 d. galutine ir neskundžiama nutartimi pareiškėjo kartu su kitais kredito unijos nariais pateiktas apeliacinis skundas atmestas ir Vilniaus apygardos administracinio teismo 2018 m. gruodžio 6 d. sprendimas paliktas nepakeistas, pažymėjus, kad pirmosios instancijos administracinis teismas, atlikdamas teisminę Lietuvos banko nutarimo pagrįstumo ir teisėtumo patikrą, teisėtai rėmėsi įsiteisėjusiu teismo sprendimu civilinėje byloje nustatytais faktais, kurie iš naujo administracinėje byloje nebeįrodinėjami.

3. Pareiškėjo prašymas Konstituciniam Teismui pateiktas 2020 m. gruodžio 10 d.

Konstitucinis Teismas

konstatuoja:

4. Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalyje (2019 m. kovo 21 d. redakcija) nustatyta, kad kiekvienas asmuo turi teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl Konstitucijos 105 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų aktų, jeigu jų pagrindu priimtas sprendimas pažeidė šio asmens konstitucines teises ar laisves ir šis asmuo išnaudojo visas teisinės gynybos priemones; šios teisės įgyvendinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymas.

Konstitucinio Teismo įstatymo 65 straipsnio (2019 m. liepos 16 d. redakcija) 2 dalyje nustatyta, kad asmuo turi teisę paduoti Konstituciniam Teismui prašymą ištirti įstatymų ar kitų Seimo priimtų aktų, Respublikos Prezidento aktų, Vyriausybės aktų atitiktį Konstitucijai arba įstatymams, jeigu: 1) tų aktų pagrindu priimtas sprendimas pažeidė šio asmens konstitucines teises ar laisves ir 2) šis asmuo pasinaudojo visomis įstatymuose nustatytais savo konstitucinių teisių ar laisvių gynybos priemonėmis, įskaitant teisę kreiptis į teismą, ir, išnaudojus visas įstatymuose numatytas teismo sprendimo apskundimo galimybes, yra priimtas galutinis ir neskundžiamas teismo sprendimas, ir 3) nuo šios dalies 2 punkte nurodyto teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos nepraėjo daugiau kaip keturi mėnesiai.

5. Kaip minėta, pareiškėjas prašo pripažinti, kad Konstitucijos 23, 30 straipsniams prieštarauja Kredito unijų įstatymo (2016 m. birželio 30 d. redakcija) 64 straipsnio „Laikinis administratorius“ 1, 10 dalys, 74 straipsnio „Sąlygos pripažinti kredito uniją nemokia“ 1 dalies 1 punktas.

5.1. Iš pareiškėjo prašymo matyti, kad, pareiškėjo nuomone, jo konstitucinių teisių gynbos priemonės galutinai buvo išnaudotos Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui priėmus 2020 m. rugpjūčio 5 d. nutartį.

Pažymėtina, kad, kaip minėta, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, išnagrinėjęs pareiškėjo ir kitų kredito unijos narių pateiktą apeliacinį skundą, 2020 m. rugpjūčio 5 d. nutartimi Vilniaus apygardos administracinio teismo 2018 m. gruodžio 6 d. sprendimą paliko nepakeistą, pripažinęs, kad pirmosios instancijos administracinis teismas, atlikdamas teisminę Lietuvos banko nutarimo pagrįstumo ir teisėtumo patikrą, teisėtai rėmėsi, be kita ko, pareiškėjo ginčijamo teisinio reguliavimo pagrindu priimta įsiteisėjusia Lietuvos apeliacinio teismo 2018 m. rugsėjo 13 d. nutartimi civilinėje byloje nustatytais faktais, kurie iš naujo administracinėje byloje nebeįrodinėjami. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2020 m. rugpjūčio 5 d. nutartyje, be kita ko, pažymėjo, kad klausimas dėl kredito unijos nemokumo ir bankroto bylos iškėlimo jau yra išspręstas ir įgijęs *res judicata* galią, nustatytos aplinkybės atitinka visas sąlygas jas laikyti prejudiciniais faktais nagrinėjamoje administracinėje byloje.

Pareiškėjo prašymo kontekste paminėtina, kad, kaip matyti iš Kauno apygardos teismo 2018 m. birželio 8 d. nutarties ir Lietuvos apeliacinio teismo 2018 m. rugsėjo 13 d. nutarties, priešingai, nei teigia pareiškėjas, civilinėje byloje sprendžiant dėl sąlygų kredito unijai pripažinti nemokia ir dėl pagrindų kredito unijai iškelti bankroto bylą egzistavimo, buvo vertintos visos bylos aplinkybės ir jas patvirtinantys įrodymai, tarp jų ir kredito unijos laikinojo administratoriaus 2018 m. vasario 5 d. išvada, į kurią atsižvelgiant Lietuvos banko nutarimu kredito unija buvo pripažinta nemokia.

Taigi pareiškėjo keliamas kredito unijos nemokumo klausimas buvo išspręstas, taikant, be kita ko, ginčijamą teisinį reguliavimą, civilinėje byloje priimtomis Kauno apygardos teismo 2018 m. birželio 8 d. nutartimi, kuria kredito unijai iškelta bankroto byla, ir Lietuvos apeliacinio teismo 2018 m. rugsėjo 13 d. nutartimi, kuria Kauno apygardos teismo 2018 m. birželio 8 d. nutartis palikta nepakeista. Šiame kontekste paminėtina, jog Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo, galiojusio tuo metu, kai buvo priimta ši Lietuvos apeliacinio teismo nutartis, 10 straipsnio 8 dalyje (2013 m. kovo 28 d. redakcija) buvo nustatyta, kad Lietuvos apeliacinio teismo nutartis pagal atskirąjį skundą dėl nutarties iškelti bankroto bylą yra galutinė ir kasacine tvarka neskundžiama.

5.2. Vadinasi, Konstitucinio Teismo įstatymo 65 straipsnio (2019 m. liepos 16 d. redakcija) 2 dalies 2 punkte nurodytu galutiniu ir neskundžiamu sprendimu dėl pareiškėjo galimai pažeistų konstitucinių teisių gynimo laikytina Lietuvos apeliacinio teismo nutartis, kuri buvo priimta ir įsiteisėjo 2018 m. rugsėjo 13 d., t. y. iki 2019 m. gegužės 1 d., o ne Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2020 m. rugpjūčio 5 d. nutartis, kurioje remtasi minėta įsiteisėjusia Lietuvos

apeliacinio teismo nutartimi civilinėje byloje nustatytais faktais ir nespęsta dėl pareiškėjo ginčijamo teisinio reguliavimo taikymo.

5.3. Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad nuo 2019 m. rugsėjo 1 d. konstitucinę teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl Konstitucijos 105 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų aktų įgijo tik tie asmenys, dėl kurių priimtas galutinis ir neskundžiamas teismo sprendimas byloje dėl šių asmenų konstitucinių teisių ar laisvių pažeidimo įsiteisėjo 2019 m. gegužės 1 d. ir vėliau. Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalyje nurodytų asmenų, dėl kurių priimtas galutinis ir neskundžiamas teismo sprendimas įsiteisėjo anksčiau nei 2019 m. gegužės 1 d., prašymai pagal Konstituciją yra nežinybingi Konstituciniam Teismui (*inter alia* 2019 m. spalio 10 d. sprendimas Nr. KT29-A-S18/2019, 2020 m. liepos 30 d. sprendimas Nr. KT136-A-S125/2020, 2020 m. rugsėjo 3 d. sprendimas Nr. KT156-A-S143/2020).

5.4. Vadinasi, pareiškėjo prašymas yra nežinybingas Konstituciniam Teismui.

6. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 2 punktą Konstitucinis Teismas savo sprendimu atsisako nagrinėti prašymą, jeigu jo nagrinėjimas yra nežinybingas Konstituciniam Teismui.

7. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad yra pagrindas atsisakyti priimti nagrinėti pareiškėjo prašymą.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 22 straipsnio 3, 4 dalimis, 25 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 28 straipsniu, 69 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas

nusprendžia:

Atsisakyti nagrinėti pareiškėjo [duomenys neskelbiami] prašymą Nr. 1A-220/2020.

Šis Konstitucinio Teismo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

Konstitucinio Teismo teisėjai

Elvyra Baltutytė

Gintaras Goda

Vytautas Greičius

Danutė Jočienė

Giedrė Lastauskienė

Algis Norkūnas

Daiva Petrylaitė

Janina Stripeikienė

Dainius Žalimas